

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-023-01/2014
P/14/047

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/14/047 – Wykorzystanie przez samorządy powiatowe środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
<i>Kontroler</i>	Michał Nowak, inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 90684 z dnia 9 lipca 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Powiatowy Urząd Pracy w Chorzowie ¹ , ul. Opolska 19, 41-500 Chorzów
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Jerzy Kędziora, Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy ² (dowód: akta kontroli str. 3-4)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

W ocenie³ Najwyższej Izby Kontroli, PUP prawidłowo wykorzystał środki przekazane w latach 2011 – 2013 przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych⁴ na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej. Otrzymane środki wydatkowano w kwotach i na zadania określone w uchwałach Rady Miasta Chorzów stosownie do wymogów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁵. Przy udzielaniu pomocy przestrzegano obowiązujących w tym zakresie norm prawnych.

Równocześnie stwierdzono, że PUP nie zrealizował określonego w ww. ustawie obowiązku przygotowania powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rzetelność ustalania zapotrzebowania na poszczególne rodzaje udzielanej pomocy oraz dostosowywania zakresu realizowanych zadań do zidentyfikowanych potrzeb.

Opis stanu faktycznego

1.1 W PUP opracowano na poszczególne lata okresu 2011 r. – 2014 r. „Plany aktywizacji osób niepełnosprawnych”⁶, o których mowa w art. 35a ust 1 pkt 5 ustawy o rehabilitacji, w których jako cel główny podano zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy poprzez prowadzenie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkoleń zawodowych, warsztatów z zakresu poszukiwania pracy oraz rozwoju umiejętności

¹ Zwany dalej „Urzędem Pracy” lub „PUP”.

² Zwany dalej Dyrektorem Urzędu.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Zwany dalej „PFRON”.

⁵ D.U z 2011 r. nr 127, poz. 721 ze zm., zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji”

⁶ Zwane dalej „Planami”.

interpersonalnych. Przedstawiono tam również dane statystyczne dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, w tym osób niepełnosprawnych. W Planach zawarto również informacje o osobach niepełnosprawnych, które uzyskały zatrudnienie w roku poprzednim oraz które uzyskały wsparcie w zatrudnieniu ze środków PFRON. Ponadto w załącznikach do Planów zamieszczono informacje o przewidywanych formach aktywizacji osób niepełnosprawnych, w ramach środków PFRON, obejmujących dofinansowanie staży, działalności gospodarczej, doposażenie stanowisk pracy i szkolenia. Ujęte w Planach problemy oraz zadania wynikały m.in. z zapotrzebowania zgłaszanego przez osoby niepełnosprawne i uwzględniały założenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Chorzowa do roku 2020”⁷, przyjętej przez Radę Miasta uchwałą z 29 grudnia 2005 r. NIK zauważa, że w Planach nie ustalono hierarchii problemów osób niepełnosprawnych i hierarchii działań nakierowanych na ich rozwiązanie.

(dowód: akta kontroli str. 15-25, 26-58, 125-127, 303-306)

1.2 Przy ustalaniu zapotrzebowania w danym roku kalendarzowym na poszczególne rodzaje pomocy, kierowano się głównie ustaleniami z rozmów przeprowadzonych przez pracowników PUP (pośrednicy pracy i doradcy zawodowi) z osobami niepełnosprawnymi zarejestrowanymi w PUP. Uwzględniano również informacje pracodawców o możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Na podstawie posiadanych danych o liczbie osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne i poszukujące pracy – według wyjaśnienia Dyrektora PUP - prowadzono analizy dotyczące m.in.: potrzeb niepełnosprawnych osób bezrobotnych, powodów przerw w zatrudnieniu, barier i trudności w znalezieniu zatrudnienia. Przeprowadzone analizy znalazły odzwierciedlenie w Planach poprzez uwzględnienie w nich odpowiednich formy aktywizacji.

Urząd nie posiadał informacji o liczbie osób niepełnosprawnych na terenie Miasta Chorzów. Zdaniem Dyrektora Urzędu Pracy, PUP nie był zobowiązany do gromadzenia takich informacji, co wynika z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia⁸ oraz ustawy o rehabilitacji.

(dowód: akta kontroli str. 121-123, 125, 127-132, 185, 187-188, 266, 269-272)

1.3 Stopień zaspokojenia zapotrzebowania na poszczególne rodzaje pomocy w ramach rehabilitacji zawodowej finansowanej ze środków PFRON (przyznanych wg algorytmu) - jak wyjaśnił Kierownik Działu Instrumentów Rynku Pracy i Szkoleń - był ustalany poprzez porównanie zapotrzebowania⁹ z faktycznie otrzymaną pulą środków. Potrzeby ustalone i zgłoszone przez PUP¹⁰ na poszczególne lata okresu 2011 r. – 2013 r. wynosiły w wymiarze finansowym, odpowiednio: 623,7 tys. zł, 239,0 tys. zł i 773,9 tys. zł. Środki otrzymane i wykorzystane wynosiły odpowiednio: 204,4 tys. zł, 234,4 tys. zł i 345,7 tys. zł, co w stosunku do zgłoszonych potrzeb stanowiło 32,8 %, 98,1 % i 44,8 %.

Wnioski o wsparcie beneficjenci¹¹ składali po przyznaniu przez PFRON określonej puli środków i podjęciu przez Radę Miasta uchwały w sprawie podziału środków na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej. W okresie objętym kontrolą PUP rozpatrywał wnioski w tym samym roku w którym był złożone. W 2011 r. wpłynęło dziewięć wniosków o udzielenie wsparcia ze środków PFRON i wszystkie zostały zrealizowane. Spośród 24 wniosków złożonych w 2012 r. zrealizowano 22 (91,6 %). W jednym przypadku wnioskodawca nie stawił się w Urzędzie w wyznaczonym terminie w celu potwierdzenia gotowości do wzięcia udziału w szkoleniu, a w drugim przypadku w chwili złożenia wniosku środki PFRON były już rozdysponowane. W 2013 r. zrealizowano 12 wniosków z 13 złożonych. Jeden z wniosków został wycofany przed rozpatrzeniem.

(dowód: akta kontroli str. 66-67, 121, 123, 170, 174, 196, 223, 242, 273, 275-276, 301-302, 325-329)

⁷ Uchwała nr XLI/815/05 w sprawie przyjęcia „Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Chorzów”, zwana dalej „Strategią”

⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 674 ze zm. zwana dalej ustawą „o promocji zatrudnienia”.

⁹ przekazywanego przez PUP corocznie w styczniu do Urzędu Miasta Chorzów.

¹⁰ Bez środków na zadanie finansowane w ramach programu PFRON – „Junior” w 2012 r.

¹¹ Osoby niepełnosprawnej i przedsiębiorcy je zatrudniający,

Biorąc pod uwagę stopień zaspokojenia przez Urząd Pracy potrzeb osób niepełnosprawnych, ustalany jako odsetek pozytywnie rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie, NIK zauważa, że zgłoszone przez Urząd Pracy na 2011 r. i 2013 r. zapotrzebowania na środki PFRON w kwotach odpowiednio 623,7 tys. zł i 773,9 tys. zł nie odzwierciedlały faktycznego stanu potrzeb (były określone nierzetelnie). W latach tych zrealizowano bowiem wszystkie wnioski osób niepełnosprawnych, wydając na ten cel odpowiednio: 203,6 tys. zł i 343,1 tys. zł.

1.4 W kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki niewykorzystania środków na określone zadania przy równoczesnym braku ich na inne. Niewykorzystane 8.011 zł w 2011 r. i 2.650 zł w 2013 r. zwrócono do PFRON. W 2011 r. nie wykorzystano środków przeznaczonych na staże z uwagi na nieusprawiedliwione nieobecności i przerwanie stażu przez uczestników, a 2013 r. ze względu na mniejsze niż przewidywano koszty zatrudnienia asystenta osoby niepełnosprawnej.

(dowód: akta kontroli str. 42-58,66-107,125,127,191-264,271-272)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W PUP nie opracowano powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych, o którym mowa w art. 35a ust. 1 pkt 1b i 1c ustawy o rehabilitacji. Według wyjaśnienia Dyrektora PUP, zgodnie z przytoczonym artykułem ustawy obowiązek w zakresie przygotowania powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych należy w kontrolowanym przypadku do Rady Miasta, która podejmuje w tym zakresie uchwałę. Dodał, iż ust. 2 wspomnianego artykułu stanowi jedynie o obowiązku realizacji programów działania na rzecz osób niepełnosprawnych, nie zaś o obowiązku ich przygotowania.

(dowód: akta kontroli str.303-306)

NIK nie podziela tego stanowiska, gdyż w art. 35a ust. 2 pkt 2 ustawy o rehabilitacji do zadań powiatowego urzędu pracy jednoznacznie przypisano obowiązek opracowania i realizacji powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 35a ust. 1 pkt 1b i 1c tej ustawy.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Stosowane metody pomiaru realizacji zadań

Opis stanu
faktycznego

2.1 Skuteczność udzielonej pomocy w formie dofinansowania rozpoczęcia działalności gospodarczej ustalano w drodze weryfikacji dokumentów potwierdzających jej prowadzenie. Ww. weryfikację przeprowadzano bezpośrednio po zakończeniu realizacji umowy zawartej pomiędzy PUP a osobą niepełnosprawną.

Skuteczność pomocy w formie zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, ustalano poprzez porównanie liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych do liczby utworzonych stanowisk.

Miarą skuteczności staży i szkoleń była liczba osób w nich uczestniczących do zatrudnionych po zakończeniu tych form aktywizacji, sprawdzana w okresie trzech miesięcy a następnie po roku. Ponadto przeprowadzano badania ankietowe osób uczestniczących w tych formach rehabilitacji, w zakresie ocen przydatności nabytej wiedzy i umiejętności oraz poczucia zwiększenia szans na rynku pracy.

Stosowane metody i wskaźniki pomiaru skuteczności poszczególnych form pomocy pozwalały na ocenę realizacji celów rehabilitacji zawodowej, określonych w art. 8 ust.1 ustawy o rehabilitacji, tj. m.in. uzyskania i utrzymania zatrudnienia.

(dowód: akta kontroli str. 121,123-124,135-148,170,173,176-184,185-186,190,277-300)

2.2 Z środków przekazanych przez PFRON (według algorytmu) w 2011 r. w kwocie 200,4 tys. zł na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej: wykorzystano 180,0 tys. zł na

zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy, 1,5 tys. zł na finansowanie kosztów szkoleń, 17,7 tys. zł na zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy (organizacja staży zawodowych) i 0,8 tys. zł na zwrot kosztów zatrudnienia pracownikom pomagającym zatrudnionym osobom niepełnosprawnym (asystenta osoby niepełnosprawnej).

W 2012 r. PUP otrzymał według algorytmu 234,4 tys. zł, z czego wykorzystano na wyposażenie stanowisk pracy 175,0 tys. zł, na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej 30,0 tys. zł, na szkolenia 9,3 tys. zł, na sfinansowanie organizacji staży zawodowych 15,4 tys. zł i na zatrudnienie asystenta osoby niepełnosprawnej 0,8 tys. zł. Ponadto w ramach pilotażowego programu PFRON „Junior” PUP otrzymał 19,6 tys. zł.

W 2013 r. z otrzymanych 345,7 tys. zł na zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy wydatkowano 313 tys. zł, na dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej – 30,0 tys. zł i na zatrudnienie asystenta osoby niepełnosprawnej – 2,7 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej nie wydatkowano innych środków poza wyżej wymienionymi przekazanymi przez PFRON.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowano na podstawie umów zawartych przez Dyrektora PUP¹² z podmiotami, którym udzielono wsparcia (beneficjentami). W latach 2011 – 2013 zawarto:

- 16 umów o zwrot kosztów wyposażenia 19 stanowisk pracy,
- 2 umowy na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej przez dwie osoby,
- 12 umów na zorganizowanie stażu pracy (w tym 6 umów w ramach programu „Junior”) łącznie dla 15 osób,
- 4 umowy na zorganizowanie szkoleń dla czterech osób niepełnosprawnych,
- 7 umów o zwrot kosztów zatrudnienia osób pomagających pracownikom niepełnosprawnym.

W efekcie udzielonej pomocy, zatrudnienie podjęło 19 osób niepełnosprawnych, dla których dostosowano stanowiska pracy oraz dwie osoby, którym dofinansowano podjęcie działalności gospodarczej¹³. Spośród 15 osób, które odbyły staż, zatrudnienie znalazło siedem (46,6 %), a spośród czterech uczestniczących w szkoleniach dwie (50 %) zostały zatrudnione.

W okresie objętym kontrolą najskuteczniejszą formą wsparcia w ramach rehabilitacji zawodowej była refundacja kosztów dostosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

Według wyjaśnienia Dyrektora Urzędu zwiększenie liczby doposażanych stanowisk pracy dla niepełnosprawnych nie było możliwe z uwagi na ograniczone środki finansowe.

(dowód: akta kontroli str. 6, 66-107, 185-190)

W kontrolowanym okresie występowały przypadki dokonywania zmian kwot przeznaczonych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Wraz z dokonywanymi zmianami dostosowaniu ulegał zakres realizowanych zadań. Przyczyną dokonanych zmian było m.in. odstąpienie przez uczestników od udziału w stażach i szkoleniach oraz mniejsze od planowanych wydatki na poszczególne zadania, Przy dokonywaniu wspomnianych zmian nie naruszano art. 48a ust. 1 ustawy o rehabilitacji.

(dowód: akta kontroli str. 191-264)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

¹² Na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta Chorzów.

¹³ Według stanu na 24 lipca 2014 r. prowadziły ją nadal.

3. Przestrzeganie obowiązujących przy dokonywaniu wydatków publicznych zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Opis stanu faktycznego

W latach 2011 – 2013 na zwrot kosztów wyposażenia 19 stanowisk pracy wydatkowano łącznie 668,0 tys. zł a 60,0 tys. zł na jednorazowe dofinansowanie dwom osobom rozpoczęcie działalności gospodarczej. Na szkolenia osób niepełnosprawnych oraz organizację stażu wydatkowano odpowiednio w latach 10,8 tys. zł i 52,8 tys. zł, a 8,3 tys. zł wydatkowano z tytułu zwrotu kosztów zatrudnienia siedmiu asystentów osób niepełnosprawnych.

Średni koszt uzyskania zatrudnienia dla jednej osoby niepełnosprawnej wynosił:

- 35.159 zł w przypadku zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy, co w przeliczeniu na jeden rok obowiązywania umowy wynosiło 11.720 zł,
- 29.985 zł w przypadku jednorazowego dofinansowania rozpoczęcia działalności gospodarczej, co w przeliczeniu na jeden rok obowiązywania umowy wynosiło 14.992 zł,
- 5.395 zł w przeliczeniu na jedną osobę, która po zakończeniu szkolenia podjęła zatrudnienie,
- 7.536 zł w przeliczeniu na jedną osobę, która po zakończeniu stażu została zatrudniona.

Jak wynika z powyższych danych, najwięcej środków przeznaczano na zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy oraz na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej. Również najwyższy był średni koszt uzyskania stanowiska pracy w ramach wspomnianych dwóch form pomocy. NIK zauważa równocześnie, że wszystkie osoby niepełnosprawne objęte tymi dwoma formami pomocy uzyskały zatrudnienie.

Według wyjaśnienia Dyrektora Urzędu, zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy ze środków PFRON cieszył się zainteresowaniem ze strony pracodawców, a ponadto stwarzał osobom niepełnosprawnym perspektywę pewnego zatrudnienia na okres co najmniej trzech lat. Dodał, iż kierując się zasadą racjonalnego wydatkowania środków proponowano pracodawcom na tę formę wsparcia kwoty mniejsze niż maksymalna kwota dofinansowania wynikająca z ustawy o rehabilitacji. To pozwoliło na skorzystanie z tej formy wsparcia szerszej grupie pracodawców i pozwoliło na zatrudnienie większej liczby osób niepełnosprawnych.

(dowód: akta kontroli str. 66-120,265,267-268)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Przestrzeganie regulacji prawnych w zakresie dotyczącym trybów i zasad udzielania pomocy beneficjentom.

Opis stanu faktycznego

W wyniku badania trzech umów¹⁴ dotyczących zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy stwierdzono m. in., że:

- wszystkie osoby zatrudnione na doposażonych stanowiskach pracy zgodnie z art. 26e ust. 1 ustawy o rehabilitacji były uprzednio zarejestrowane w Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne;

¹⁴ Próba dobrana wg kryterium najwyższej kwoty: umowa nr 3/PFRON/2011 zawarta dnia 16 września 2011 r. (na kwotę 90.000,00 zł); umowa nr 2/PFRON/2011 zawarta dnia 21 lipca 2011 r. (na kwotę 60.000,00 zł); umowa nr 1/2013 zawarta dnia 14 maja 2013 r. (na kwotę 40.000,00 zł).

- beneficjenci (zakłady pracy) wnieśli zabezpieczenie zwrotu otrzymanych środków, stosownie do postanowień § 6 ust. 2 pkt 2 lit. g rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 11 marca 2011 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej¹⁵,
- w każdym przypadku Urząd Pracy dokonywał kontroli prawidłowości realizacji warunków umowy przez pracodawcę, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 1 lit. b ww. rozporządzenia,
- pracodawcy przedstawili kopie umów o pracę zawartych z osobami zatrudnionymi na refundowanych stanowiskach pracy, orzeczenia potwierdzające ich niepełnosprawność, zestawienie poniesionych kosztów oraz kopie dowodów ich poniesienia, stosownie do wymogów § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia,
- refundacją objęto udokumentowane koszty zakupu lub wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, zgodnie z § 2 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia,
- każdorazowo zwrot kosztów był poprzedzony uzyskaniem pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osoby zatrudnionej na wyposażonym stanowisku pracy, stosownie do wymagań art. 26e ust. 5 ustawy o rehabilitacji.

(dowód: akta kontroli str. 99-107,176-184)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

5. Skuteczność sprawowania nadzoru nad wykorzystaniem środków przekazanych beneficjentom.

Opis stanu faktycznego

5.1 Środki PFRON przekazywane w latach 2011-2013 według algorytmu na działania w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych były wydatkowane na zadania i w kwotach zgodnych z uchwałami podjętymi przez Radę Miasta Chorzów, stosownie do art. 35a ust. 3 ustawy o rehabilitacji.

W 2012 r. Urząd otrzymał z PFRON¹⁶ dodatkowe środki w wysokości 27.561,60 zł na realizację programu aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych *Junior*. Realizacja programu została przewidziana w opracowanym przez Urząd Pracy Planie aktywizacji osób niepełnosprawnych na rok 2012, w związku z czym nie modyfikowano kwoty ani zakresu działań objętych uchwałą Rady Miasta Chorzów na 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 50,52,66-98, 99-107,149-169, 170,173-174,185,188-189,191-264,265,268-269)

5.2 W 2011 r. w PUP przeprowadzono siedem kontroli i po cztery w latach 2012 i 2013. Żadna z nich nie była prowadzona przez PFRON ani też żadna nie była związana z tematyką bieżącej kontroli NIK.

(dowód: akta kontroli str. 133-134)

5.3 Szczegółowe badanie 12 umów¹⁷ dotyczących dofinansowania zadań ze środków PFRON¹⁸ wykazało, że spełniały one wymogi § 14 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych¹⁹. Zawarto w nich postanowienia określające m.in.: strony umowy, rodzaj zadania i wysokość środków przyznanych na realizację, warunki rozwiązania umowy i zwrotu

¹⁵ Dz. U. Nr 62, poz. 317, zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia”.

¹⁶ Na podstawie umowy nr JUR/000003/12/D z dnia 29 lutego 2012 r.

¹⁷ Dobranych losowo.

¹⁸ Z tego 5 umów o zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy, 5 umów o zorganizowanie stażu dla osób niepełnosprawnych oraz 2 umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

¹⁹ DZ. U. z 2013 r., poz. 1190

niewykorzystanych środków, sposób sprawowania kontroli wykorzystania środków i rozliczenia zadania. Z dwunastu umów objętych ww. analizą, dziewięć było kontrolowanych przez pracowników PUP. Kontrole te nie wykazały nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 99-107,135-148,170,172-173,277-300)

5.4 W PUP nie ustalano i nie przedstawiano do Urzędu Miasta Chorzów kosztów związanych z obsługą przez Urząd Pracy zadań realizowanych ze środków PFRON, o których mowa w art. 54 pkt 3 ustawy o rehabilitacji. Według wyjaśnienia Dyrektora PUP pracownicy realizują swoje zadania w pełnym wymiarze czasu pracy, zgodnie ze swoim zakresem obowiązków. Finansowanie zatrudnienia odbywa się w ramach środków przekazywanych przez Urząd Miasta Chorzów na bieżącą działalność PUP.

(dowód: akta kontroli str. 79,91,98,125,127,185,189)

5.5 W okresie objętym kontrolą nie zlecano podmiotom zewnętrznym (fundacjom i organizacjom pozarządowym) wykonywania zadań finansowanych ze środków PFRON.

(dowód: akta kontroli str. 79,90,97,121,124)

5.6 W przypadku dwóch beneficjentów, którym w latach 2011-2013 udzielono pomocy polegającej na jednorazowym dofinansowaniu rozpoczęcia działalności gospodarczej²⁰, pracownicy Urzędu przeprowadzili kontrolę²¹ realizacji warunków umów, przy czym kontrole te nie wykazały nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 99-107,135-148)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²², wnosi o **przygotowanie i realizację programu działania na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych, o którym mowa w art. 35a ust. 1 pkt 1b i 1c ustawy o rehabilitacji.**

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

²⁰ Pan S.A. na podstawie umowy nr 1/PFRON/2012 z 25 lipca 2012 r. (dofinansowanie w wysokości 30.000,00 zł) oraz Pani B.N. na podstawie umowy nr 1/PFRON/2013 z 22 lipca 2013 r. (dofinansowanie w wysokości 29.971,50 zł).

²¹ Kontrola S.A. – w dniu 27.02.2013 r.; kontrola B.N. – w dniu 10 marca 2014 r.

²² Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 3 listopada 2014 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Doradca ekonomiczny
Halina Zapletal
Kontroler nadzorujący**

.....